

LA INSTAL·LACIÓ DE LES AIGÜES POTABLES AL MUNICIPI D'ANTELLA

ARACELI ORTIZ VALERO

L'ESTATUT MUNICIPAL DE 1924.

El 23 de desembre de 1923 Calvo Sotelo va ser nomenat director general d'Administració. Immediatament va posar en marxa l'estudi de la reforma local espanyola, per a la qual va comptar amb la col·laboració de Gil Robles, Vallellano, Jordana de Pozas, Pi i Sunyer, Vidal i Guardiola i el seu germà Leopoldo.

Finalment l'Estatut municipal seria sancionat per Alfons XIII el dia 8 de març de 1924.

Tot i la gran extensió de l'Estatut municipal, va ser necessari el seu desenvolupament per mitjà dels reglaments. Promulgats entre el 2 de juny de 1924 i el 2 de febrer de 1925, van ser els següents: els de Població i termes municipals i Contractació (2 de juliol de 1924); Organització i funcionament dels Ajuntaments (10 de juliol); Obres, serveis i béns municipals (14 de juliol); Secretaris, interventors de fons i empleats municipals; Procediment en matèria municipal i Hisenda municipal (23 d'agost 1924). Finalment, el de Sanitat municipal seria promulgat el 9 de febrer de 1925.

L'aprovació de l'Estatut suposava un nou sistema de finançament que va permetre als ajuntaments, entre els quals el d'Antella, comptar amb

més recursos ordinaris i extraordinaris i així poder executar obres públiques i millorar serveis indispensables.

PROJECTE D'ABASTIMENT D'AIGÜES, CLAVEGUERAM I ENLLUMENAT PÚBLIC.

L'encàrrec del projecte va recaure en el Capità del Cos d'Enginyers Militars Don Eugenio de Ondovilla Sotés.

Entre octubre i desembre de l'any 1925 va realitzar un exhaustiu estudi per a la instal·lació i el manteniment de la xarxa d'aigües potables, clavegueram, tractament de les aigües residuals i enllumenat públic per al municipi d'Antella. Aquest estudi constava de tres volums. El primer era un informe elaborat a partir de les necessitats de la població, tenint en compte el nombre d'habitants, l'orografia del territori i els possibles punts de proveïment d'aigua.

El segon volum consistia en una memòria descriptiva del projecte, amb un conjunt de plans on quedava plasmada tant la xarxa que distribuïa l'aigua potable, des d'una xarxa principal cap a les xarxes secundàries i de proveïment dels particulars, com la xarxa de recollida d'aigües residuals i, finalment, la distribució de la xarxa d'enllumenat públic.

L'últim volum consistia en un desenvolupat Pressupost i Plec de Condicions on expressava el cost de les obres, el cost del seu manteniment i l'amortització futura del projecte.

El projecte va resultar molt ambiciós i per tant, molt car. Segons les dades de l'enginyer, el cost de les tres obres era:

Gazeta de Madrid, 14 de desembre de 1926

Aigua Potable, 95.000 pessetes
Clavegueram, 30.000 pessetes
Enllumenat, 160.00 pessetes

Cal tenir en compte que calia afegir els costos calculats per al manteniment de l'obra que, en conjunt, superava la xifra de 35.000 pessetes anuals.

FINANÇAMENT DEL PROJECTE.

Fou el Banc de Crèdit Local Espanyol, creat el 1925 com a societat anònima amb l'objecte de finançar a entitats locals, l'encarregat de concedir el crèdit de 150.000 pessetes, amortitzables a 50 anys, per a realitzar-ne les obres. Però el preu tan elevat del projecte inicial va fer que el mateix Banc es dirigís a l'Ajuntament demanant [...] "Una reducció del cost de les reformes o una limitació possible de les obres [...] davant la impossibilitat d'ampliar el crèdit inicial".

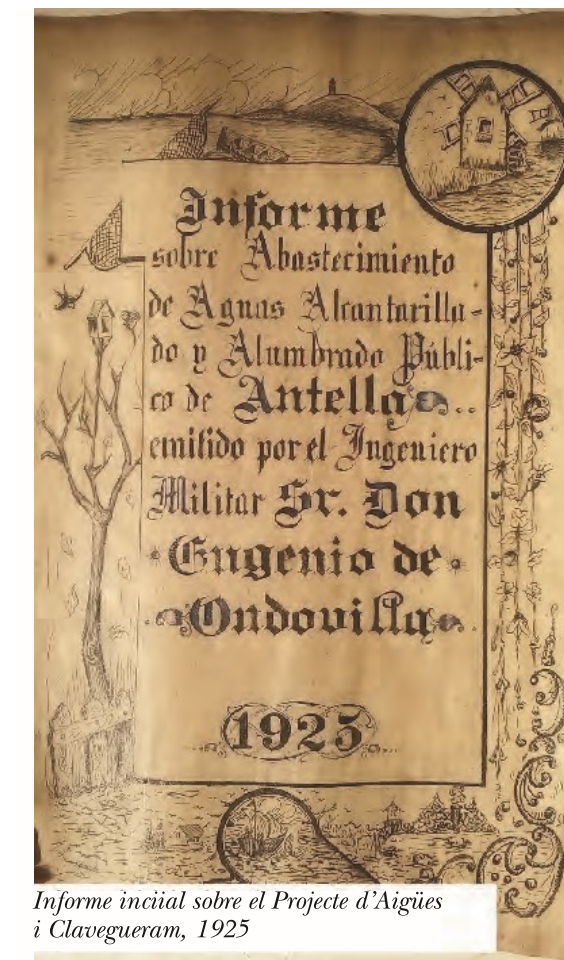
En aquesta situació, el mateix enginyer exposà la possibilitat que alguna part del projecte fos sufragat posteriorment per l'Ajuntament o particular "al qual se li reintegrarà en les anualitats que foren convenients" i es compromet a realitzar un nou pressupost que s'ajustés a les 150.000 pessetes que oferia l'entitat bancària.

És així com en la sessió ordinària del Ple de l'Ajuntament del 6 de Juny de 1926, s'acordà eliminar del projecte inicial l'enllumenat públic i es demanà un nou pressupost, el qual es va ajustar a 152.979'05 pessetes. Finalment, el Banc de Crèdit Local va concedir un crèdit per valor de 153.000 pessetes.

El 14 de desembre de 1926, en l'apartat Annex Únic de la Gaceta de Madrid es publiquen les bases per al concurs de licitació de les obres de les aigües potables i clavegueram. El resultat del concurs va ser l'adjudicació al senyor José Terrassa d'Entrambasaguas, apoderat del mateix

BIBLIOGRAFÍA CONSULTADA:

Actas del Ayuntamiento de Antella, años 1925-1929.
D. Eugenio Ondovilla Sotés. Informe y Proyecto de Abastecimiento de Aguas, Alcantarillado y Alumbrado Público.1925.

Informe inicial sobre el Projecte d'Aigües i Clavegueram, 1925

Banc de Crèdit Local. Tal com es recollia a les bases de l'anunci, el valor del plec va ser de 148.779'05 pessetes amb una bestreta de 4.200 pessetes per a expropiacions. Tot el tràmit es va realitzar davant el Notari d'Alberic, Don Luis Calero Luanco, el 17 de Gener de del 1927.

Des de la posada en marxa de la xarxa l'amortització de l'obra es va realitzar en els anys següents amb el pagament d'una taxa fixa de 2'50 pessetes al mes per un subministrament de 120 litres diaris, tot incrementant el pagament si es superava la quantitat de litres subministrats.

Ben-Ami, Shlomo. "El Cirujano de Hierro: La Dictadura de Primo de Rivera. 1923-1930". RBA Libros. Madrid, 2012.

Enrique Orduña Rebollo. "Historia del Municipalismo Español". Iustel. Madrid, 2005.